אין נמדדין עמה פחות מכאן נמדדין עמה

ואמאי לקדשו באנפי נפשייהו וכי תימא כיון 🕫

דלא הוי בית כור לא קדשי והא תניא שדה

מה ת"ל לפי שנאמר יזרע חומר שעורים

בחמשים שקל כסף אין לי אלא שהקדיש

בענין הזה מנין לרבות לתך וחצי לתך סאה

יתרקב וחצי תרקב ת"ל שדה מכל מקום אמר

רב עוקבא בר חמא הכא בנקעים מלאים מים

עסקינן דלאו בני זריעה נינהו דיקא נמי דקתני

דומיא דסלעים שמע מינה אי הכי אפי' פחות

מכאן נמי הנהו יונגאני דארעא מיקרו שדרי

דארעא מיקרו הכא מאי אמר רב פפא יאע"פ

שאין מלאים מים מאי מעמא אין אדם רוצה

שיתן מעותיו במקום אחד ויראו לו כשנים

ושלשה מקומות מתקיף לה רבינא והא דומיא

דסלעים קתני מה סלעים דלאו בני זריעה נינהו

אף הני נמי דלאו בני זריעה נינהו כי קתני

דומיא דםלעים יאפחות מכאן: יי (פחות מכאן

נמדדין עמה): אמר ר' יצחק ימרשים שאמרו

בית ארבעת קבין אמר רב עוקבא בר חמא

"והוא שמובלעין בחמשת קבין רב חייא בר

אבא אמר רבי יוחנן יוהוא שמובלעין ברובה

של שדה בעי רב חייא בר אבא רובן במעומה

ומעומן ברובה מהו יתיקו ייבעי רבי ירמיה

ו א מיי׳ פ״ד מהל׳ ערכין הל' יג סמג עשין קלח: דב ג מיי' פכ"ח מה מכירה הל' א סמג עשין כב טוש"ע ח"מ סי ריח :סעיף א

ה-ו חדהות ה י אם מה מ טוש"ע שם סעיף ב: מוז מיי שם טוש"ע שם סעיף ג:

רבינו גרשום

הכי אתא לאשמועינן דאי שויא אותה שדה טפי או גריעא טפי אינה נחשבת לעולם אלא חומר בנ' שקל לעולם אלא זוומו בני שקל כסף: אינם נמדדים עמה. ומשמע דאינם מקודשים ואמאי לא הוין מקודשין. . ליקדשו הני נקעים והני . סלעים באנפי נפשייהו בלא סרעים באנפי נפשייתו בקא מדידה. וכי תימא כיון דלא הויין הנהו נקעים וסלעים בית כור ומשום הכי לא יקדישו והא תניא הא דכתיב יאם את שדה מקנתו וגוי ומה ת"ל ל) שדה הא כבר אמר ואם את שדה סקנתו לפי שנאמר זרע חומר שעורים דהיינו כור אין לי דמצי למיפרקיה אין לי דמצי למיפוקיה אלא שהקדיש בענין הזה זרע חומר. מנין לרבות לתך חצי כור חצי תרקב קב וחצי ואפי׳ רובע הקב ת״ל שדה מכל מקום והני סלעים והני נקעים ליקדשו טיעים והני נקעים ליקו שו באנפי נפשייהו. ואמר רב עוקבא בר חמא משום הכי נין מקודשין ואפי׳ באנפי נפשייהו דבנקעים מלאים מים עסקינן דלאו בני זריעה נינהו. וגבי הקדש בעינז ראוי לזריעה דכתיב זרע חומר: דיקא נמי. דמלאין מים מדקא מדמי לסלעים דלאו בני זריעה משום הכי לא מקדשי אפי' באפי הכי לא מקדשי אפי׳ באפי׳ נפשייהו ש״מ: אי הכי. דלאו בני זריעה אפי׳ פחות מיכן עמוק י׳ וגובה י׳ נמי לא ליקדשו הואיל ולא . חזיין לזריעה ואמאי נמדדין חזיין לזריעה ואמאי נמדדין עמה. ותריץ הכי פחות מיכן ודאי נמדדין דהנהו נקעים דאינן עמוקין י' אפי' מלאין מים כאגני דארעא מיקרו. כלומ' ספלים של קרקע וכגופה של קרקע דמו. וסלעים נמוכין מי׳ שידרי דארעא מיקרו. כלומר כמו שידרא שבקרקע משום הכי נמדדין אע"ג דלא חזו . לזריעה. גבי הקדש אמרינן כהאי גוונא. הכא גבי מקח כהאי גוונא. הכא גבי מקח וממכר דמתני' מאי. מי אמרינן הני נקעים דעמוקין י' משום הכי אין נמדדין דמלאין מים הן אבל לאו . הכי נמדדיו: אמר רב פפא אע״פ שאין מלאין מים. הואיל דעמוקין י׳ אין נמדדין משום דאין אדם רוצה שיתן מעותיו בשביל שדה אחת ויראו לו ב׳ וג' מקומות אכל פחות מי מים נמדדין: מתקיף לה רבינא. והיכי מצית למימר דהכא במתני׳ במאי עסקינז דהכא במותר במאי עסקינן דאע"ג דאין מלאין מים אין נמדדין. והא דומיא דסלעים קתני מה סלעים דלאו בני דריעה נינהו. אבל אי לאו מלאין מים לעולם נמדדין הואיל דחזיין לזריעה כי היכי דגבי הקדש. ומהדר ליה לעלם אע״פ שאין מלאין מים אין נמדדין משום שאין אדם רוצה שיתז מעותיו כו׳ ויראו לו

ארן נמדדין עמה. לפי חשבון הכחוב בפרשה א וליכא למימר אין נמדדין עמה דלא קדשי כלל דהא תנן בשלהי המוכר את הבית (לעיל דף עא.) המקדים את השדה הקדים את כולן אפי׳ בור וגת כ״ש סלעים ונקעים כפ"ה ועוד דא"כ מאי הוי פריך בתר הכי והתניא שדה כו' התם ודאי קדשי לפי שמקדישו בפירוש אבל הכא שאין מקדיש בפירוש לא קדשי כלל:

ואמאי ליקדשו באפי נפשייהו. פי׳ הרשב"ם כמקדיש שתי שדות שיכול לפדות זה בלא זה ואין נראה לר"י דא"כ אפי׳ בשדה אחד יכול לפדות חליו לפי חשבוו בית זרע חומר שעורים דבשדה אחוזה אמר בפ"ק דקדושין (דף כא. ושם) דלכ"ע פודה וגואל לחלאין ולא פליגי התם ר"ש ורבנן אלא 0 (בשדה מקנה) ולא כמו שפ"ה בפ' מו (המקדיש) שדהו (ערכין דף כח) דפליגי בשדה אחוזה ונראה לר" דה״פ וליקדשו באפי נפשייהו ב כלומר היכי אמרת דלפי שהן נחשבים בפני עלמן אין נמדדין עמה ליקדשו אע"ג דהן נחשבין באפי נפשייהו באר הבי אפי פחות מכאן נמי. לשון אי הכי מגומגם דמשמע דחי לאו דאוקימנא בנקעין מלאים מים הוה אתי שפיר והא מסלעים לעולם איכא למיפרך שאינן ראוין לזריעה דהשתא נמי פריך מינייהו מדאינטריך לשנויי שידרי דארעא מיקרו ומיהו בכמה מקומות מלי למימר ולטעמיך ולא קאמר ועוד אומר ר"י דמעיקרא לא ס"ד דבעינן שיהא ראוי לוריעה אלא אפי׳ לא יהא ראוי לוריעה קדושה לפי חשבון בית זרע חומר שעורים ומשום הכי הוה אתי שפיר דפחות מכאן הוי הכל שדה אחת

וגבוהין עשרה או עמוקין י' חשובין בפני עלמן אבל השתא דקאמר דבעינן ראוי לזריעה אפי׳ פחות מכאן נמי: בי קתני גמי דומיא

רםלעים אפחות מכאן. אע"פ שדוחק עלמו לומר כן אפחות מכאן מכל מקום שפיר קאמר לעיל דיקא נמי דמשמע טפי דאגבוהים עשרה קתני דומיא דסלעים דהא ברישא הוא דקתני סלעים ונקעים ד:

אין נמדדין עמה. לפדות לפי חשבון זה הקלוב בפרשה דחשיבי שדה בפני עלמן וכיון דלא הוה שדה זרע כדלקמן דמוקמינן לה בנקעים מלאים מים אין נפדין אלא בשווייהן. ובתורת כהניםי מפיק לה מקראי ואם משנת היובל יקדיש שדהו" מה ת"ל מנין אתה אומר היו שם נקעים

עמוקים כו׳ שאין נמדדין עמה ת״ל שדהו. וליכא למימר אין נמדדין עמה דלא קדשי כלל דהתנן בשילהי המוכר את הבית (לעיל דף עא.) המקדיש את השדה הקדיש את כולן אפי׳ בור וגת וכ"ש נקעים וסלעים: פחות מכן נמדדין עמה. ונפקא לן בתורת כהנים ואם אחר היובל יקדיש שדהו מה ת"ל מנין אתה אומר היו שם נקעים עמוקים פחות מעשרה או סלעים גבוהים פחות מי׳ טפחים הרי אלו נמדדין עמה ת"ל שדהו: נמדדין עמה. לפדות לחשבון סלע ופונדיון לבית כור לשנה: ואמאי. אין נמדדין לפדות לפי חשבון: ליקדשו באפי נפשייהו. כלומר אם אין רולה למודדן עמה לפי שהן שדה חשוב בפני עלמן ויכול לפדות כל אחד ואחד בפני עלמו כמקדים שתי שדות שיכול לפדות זה בלא זה ליקדשו מיהא באנפי נפשייהו שכשירנה יפדה אותו הנהעים בפני עלמן לפי חשבון בית זרע חומר שעורים בנ׳ שקל כסף כדין שדה אחווה ואמאי קתני אין נמדדין דמשמע כלל וכלל אינן בקדושת תורת שדה אחוה אלא קדושת דמים לפדות בשווייהן: וכי מימא כיון דלא הוי בים כור. אומן הנקעים: לא קדישי. בפני עלמן בתורת שדה אחווה אלא לפדות בשווייהן כשדה מקנה ומשום דגבי שדה אחוזה זרע חומר שעורים כמיב: והמנית. במורמ

כהנים גבי שדה אחות דכתיב ואם גאל יגאל את השדה המקדיש אותו שדה מה ת"ל שיכול אין לי אלא המקדיש בית כור שגואל בענין הזה הקדיש בית לתך בית סאה בית קב מנין ח"ל שדה מכל מקום הכי מיתניא בתורת כהנים: דלאו בני זריעה נינהו. ולא קרינא להו בית זרע הלכך אין נמדדין עמה אלא ח׳ [בפני עלמן] לפדות בשווייהן: אי הכי. כיון

דטעמא משום דאינן בני זריעה אפי׳ פחות מי׳ נמי לא יהו נמדדין עמה: **נגאני דארעא.** ביקועי הקרקע ואין להם שם בפני עלמן וכיון דעיקר השדה ראוי לזריעה הרי כל השדה נקרא בית זרע דהנהו נגאני בטילי לגבי שדה: שידרי. גבשושיות שאי אפשר לקרקע להילקט במלקט ורהיטני שלא יהו בה בקועים וגבשושיות: נגאני. אנקעים קאי ושידרי קאי אסלעים: הכא מאי. נקעים עמוקים י׳ דמתניתין גבי מכירה דקתני נמי אין נמדדין עמה מי מיירי נמי בנקעים מליאין מים דומיא דסלעים והלכך לא הוו בכלל בית כור עפר אבל אי הוו ראוין לוריעה נמדדין עמה כדאמרן גבי הקדש או דלמא לא דמי מכירה להקדש דאין אדם רוצה כדלקמן: **אין אדם רוצה**. הלוקח וגם המוכר יודע היה שלדעת כן קונה הלוקח הלכך עליה דמוכר רמיא לגלויי שימכור לו בשני מקומות וכיון דלא פירש לא מקבל לוקח: **כשני מקומות.** בשני¹ שדות דאיכא טורח מרובה בחרישה וזריעה וקצירה בשני שדות יותר משדה אחד גדול ביחד: אפחות מיכן. כלומר משום סיפא דקתני פחות מכאן נמדדין עמה תנא רישא נקעים וסלעים דלאו בני זריעה נינהו לאשמועינן דהיכא דהוו פחות אע"ג דלאו בני זריעה נינהו נמדדין עמה. ומיהו רישא דקתני דומיא דקלעים הוא הדין נמי אי לא הוי דומיא דסלעים אין נמדדין עמה כיון דהוי מקום חשוב בפני עלמו דאין אדם רולה כו׳. וגבי הקדש דאמרן לעיל דיקא נמי דקתני דומיא דסלעים שפיר קדייקה דומיה דסלעים דחילו ה"נ גבי מכירה בעל כרחנו רישה דומיה דסלעים קחני בשחינן רחוים לזריעה אלה שחנו דוחקים לתרץ ה״ה בראוים לזריעה והא דנקט שאין ראוין לזריעה דומיא דסלעים משום סיפא נקט לה ומכל מקום דומיא דסלעים קתני: טרשין שאמרו. במתניתין פחות מיכן נמדדין עמה והוא הדין לנקעים מלאים מים דלא חזו לוריעה ה"מ דנמדד כגון דלא הוו אלא בית ארבעת קבין בין כולן כי מלרפת להו בההוא בית כור והוא הדין לקביים בחלי כור אבל טפי מד' קבין לא מקבל לוקח דהא בית כור עפר אתני ליה מוכר ללוקח וכולי האי לא מחיל איניש: והוא שמובלעין. הנהו ארבע קבין: בחמשת קבין. שמפוחרין בכל חמשת קבין וכל שכן אם מפוחרין יותר כגון בששה או בז' קבין דבטילי אבל אם אינן מפוחרין אלא בד' קבין ומחלה כמו שמכונסין דמו ולא בטילי ואין נמדדין עמה דכאבן אחת רחבה ד' קבין דמי. ודוקא ד' קבין אבל פחות מד' קבין כיון דאין גבוהין עשרה אפילו הוו סלע אחת נמדדין עמה: רב חייא בר אבא אמר רבי יוחנן. אפילו מובלעין בטפי מה' קבין כרלופים דמו ואין נמדדין עמה וכל שכן בה' קבין דאין נמדדין עמה עד שיהו מובלעין ברובה של שדה כגון דבית כור הוי ל' סאין ורובן הוי ט"ז סאין וד' קבין היינו ט"ז רבעים רבעי הקב נמצאו ד' קבין המובלעין ברובה של שדה היינו רובע לכל סאה אבל ביותר מרובע לסאה חשיבי כמכונסין ולא בטילי ואין נמדדין עמה: **בעי רב חייא בר אבא.** בהך מילתא דרבי יוחנן דאמר והוא שמובלעין ברובה של שדה פשיטא לי דאם מפוזרין כל הארבע קבין בכל רובה של בית כור בשוה כגון רובע לסאה ט"ז רבעין לט"ז סאין דבטל אלא הכי קמבעיא לי אם רובן של ד' קבין דהיינו "ט" רבעין בז' סאין ומיעוטן של ארבע דהיינו ז' רבעין מפוזרים ברובה של רוב השדה שהן ט' סאין דהיינו ז' רבעים בט' סאין מהו מי אמרינן כיון דרובן של ארבע קבין מכונסין הן ואין מפוזרין כראוי משום דהוו תשע רבעין בז' סאין ולפי חשבונו של ר' יוחנן רובע לכל סאה בעינן 🤉 נמי שכל הארבע קבין [אין] מפוחרין כראוי דמי ואין נמדדין עמה או דלמא כיון דבין כל הארבע קבין מפוחרים ברוב כל השדה דהיינו ע״ז רבעין בט"ז סאין שפיר דמי ולא קפיד ר' יוחנן אלא שיהו כל הארבע קבין מובלעין ברובה של שדה ולא אתא למעוטי אלא היכא דכולן

במיעוט שדה דהוו כולן רלופין יותר מדאי אבל אם (4) רובה של שדה ד' קבין רלופין ומיעוטן מפוחרין יפה וכגון שבין כולן תופסין רוב השדה שפיר דמי ונמדדין עמה. כן נראה בעיני ועיקר: והכי גרסינן רובן במיעוטה ומיעוטן ברובה מהו סיקו. וחדא בעיא היא: אפחות מיכן קתני דקתני במדין עמה אע"ג דמלאין מים הן ולאו בני זריעה נינהו משום דאגני דארעא מיקרו. אבל גבי רישא אע"פ שאין מלאין מים אין נמדדין וכדפרשי: קתני מתני׳ פחות מיכן נמדדין עמה אמר ר' יצחק סלעים וטרשים מתני׳ פחות מיכן נמדדין עמה אע"ג דמלאין מים הן ולאו בני זריעה נינהו משום דאגני דארעא מיקרו. אבל גבי רישא אע"פ שאין מלאין מים אין נמדדין עמה אע"ג דמלאין מים הן ולאו בני זריעה נינהו משום דאגני דארעא מיקרו. אבל גבי רישא אע"פ שאין מלאין מים אין נמדדין עמה אע"ג דמלאין מים הן ולאו בני זריעה נינהו משום דאגני דארעא מיקרו. אבל גבי רישא אע"פ שאין מלאין מים אין נמדדין עמה אע"ג דמלאין מים הן ולאו בני זריעה נינהו משום דאגני דארעא מיקרו. אבל גבי רישא אע"פ שאין מלאין מים אין נמדדין עמה אין מים הן ולאו בני זריעה נינהו משום דאגני דארעא מיקרו. אבל גבי רישא אע"פ שאין מלאין מים אין נמדדין עמה אין מים הן ולאו בני זריעה נינהו משום דאגני דארעא מיקרו. אבל גבי רישא אע"פ שאין מלאין מים אין נמדדין עמה אע"ג דמלאין מים הן ולאו בני זריעה נינהו משום דאגני דארעא מיקרו. אבל גבי רישא אע"פ שאין מלאין מים אין נמדדין עמה אין מים הן ולאו בני זריעה נינהו משום בינה מינה מיקרו.

ל) [ערכין כה.], ב) [פירוש מרי וקב והיינו שלשה קבין שהיא חלי סאה. ערוך], ג) [פי מקום אשבורן מלשון שררך ערוך], ד) ניאל הקסר. ערוך], ד) ניאל הקסר. ל"ג, ה) ב"מ דף כה., (ייג, ס) ב"מו דף כה.,

() [בחוקומי פרקין, 1) [ויקרל

כז], ס) רש"ל, ט) [כשמי

רש"ש], י) ט' רבעין מפוזרין

במיעוטה של רוב השדה שהול

ו' סאין כצ"ל רש"ל, ס) [צ"ל (כמי], () [ל"ל בבתי ערי חומה], מ) ול"ל המוכר ד' לח.

תורה אור השלם

ו וְאָם מִשְּׁדֵה אֲחָזֶתוֹ יַקְדִּישׁ אִישׁ לַיִיְ וְהָיָה עֶרְבְּּךְ לְפִי זַרְעוֹ זֶרַע חִמֶּר שְׁעֹרִים בחמשים שקל בסף:

הגהות הב"ח

לו) רשב"ם ד"ה בעי רב חיים וכו׳ אבל אם רובן של ד' קבין וכו׳ אבל אם רובן של ד' קבין כצ"ל ותיבת שדה נמחק:

מוסף רש"י

אין נמדדין עמה. והן נפדין בשווין והשאר לפי חשבון חמשים סלעים לבית (ערכין כה.)**. לקדשו** סור (עורכין בה.). לקדשו באגפי נפשייהו. נהי לבהלי הרעה לה קדשי להיות נמדדים בקרקע שוה להיות קטפרס שלהן נמדד לעלות במשבון, נקדשו באנפי לעלות במשבון, נקדשו באנפי נפשייהו להיות נמדדין לפי מה שישבהן, ולא יעלה מדרון שלהן בחשבון (קדושין הא.) וליפרקו נמי לפי חשבון חמשים לבית כור ומה הנאה ש במה שאיו נמדדים עמה. ים כמה שחין נמדדים עמה, הא אינהו נמי הכי מיפרקי (ערכין כה.). שדה מה ת"ל. והוה ליה למכתב ואם מאחותו יקדים איש וגו' וכתב ואם משדה אחותו (קדושין סא.). בענין הזה. כדי זרע חומר שעורים (שם) כדי זרע חותר שעורים (שם) בית כור שלם (ערבין כה.) לתך. חלי כור, תרקב. חלי סלה, תרי וקב דהיינו שלש קבין שהן חלי סלה שום. דלאו בני זריעה (שם). דלאו בני זריעה בינדה. וכמב הכמוב ורע בינדה. וכמב הכמוב ורע בינדה: דלמו בני זריעה נינה ומין כדים בינדים הללו מין כדים בדים הללו בשורים (קדושין סא... מלע מון למוי לחישי, מוקדה. מקמם לקדם הים משחם. נגאני מיקדה. הנקעים קרוין מנומ הקרקע, מסמים מממלין לתוכן מכתו (שום) נקעים לתוכות (שם) נקעים לתוכות (שם) נקעים כד) וישם באגנות (שם) נהעים פחותין מי' נגאני דארעא, ספלים של קרקע שהמים מתכנסין שם ועל שם הקרקע הם נקראים ואינן חשובין בפני עלמן, וסלעים הנמוכין בייי דארעא מיקרו. כמו שדרה של נהמה שגבוהה (ערכין כה.) מקום הסלעים אין להם שם סלעים לעלמן אלא על שם הקרקע נהראים.

מוסף תוספות

א ארל ליגאל רשוויו א. אבל ליגאל בשווין מיהא קדשי. מוס' קידוטין סל. ב. לחשבון בית זרע חומר שעורים. ליטנ"ל. שאינם נפדין ג. ונהי ג. ונהי שאינם נפדין עמה מתורת שדה, הרי הן נפדין לעצמן באותו פדיון עצמו וא״כ אמאי אין נמדדין עמה. עס. T. עיין ריטב״א.